

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

Силабус навчальної дисципліни

«Клінічна нейрофізіологія та електрофізіологічні основи діагностики»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології ім. В.В. Підвисоцького. вул. Ольгіївська, 4а (Головний корпус ОНМедУ),
Викладач(-і)	Проф. Вастьянов Р.С. Проф. Котюжинська С.Г. Доц. Поспелов О.М. Доц. Лапшин Д.Є. Доц. Бабій В.П. Доц. Кузьменко І.П. Асист. Гончарова Л.В. Асист. Остапенко І.О. Асист. Кірчев В.В. Асист. Сарахан В.М.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: 0976896486 Очні консультації: Відповідно до графіку, розміщеному на інформаційному стенді кафедри E-mail: patfiz@onmedu.edu.ua , https://t.me/patfizonmedu , @patfiz.onmedu

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно.

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, через месенджери Viber, Telegram, WhatsApp, Zoom.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – загальні закономірності діагностики патологічних процесів в організмі хворої людини, які побудовані на застосуванні електрофізіологічних підходів та вимагають знання процесів генерації та проведення електричних потенціалів у збудливих тканинах та клітинах організму.

Мета дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти ґрунтовних знань, які є сукупністю вивчених раніше медико-біологічних дисциплін щодо основних особливостей генерації та проведення електричних потенціалів у збудливих тканинах, на підставі чого можливим є встановлення остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення, яке базується на аналізі отриманих об'єктивних даних нейрофізіологічного обстеження хворої людини.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Ґрунтовні знання з усіх питань стосовно механізмів збудження та проведення електричних потенціалів по клітинам, тканинам та органам організму людини, їх реєстрація та основні компоненти електричних потенціалів.
2. Ґрунтовні знання з патогенетичних механізмів дисфункції збудливих тканин організму, особливості їх клінічної маніфестації та кореляції клінічного процесу із електрофізіологічними картинками (відео- та/або паперова реєстрація).
3. Формування певного обсягу знань з питань взаємозалежності етіопатогенетичних механізмів та електрофізіологічних параметрів функціонування конкретних органів та систем органів, які підлягають патологічному процесу.
4. Вміння застосувати отримані знання з діагностичною метою при визначенні прогнозу захворювання, термінів його клінічного перебігу та ймовірних змін у патогенетично обґрунтованих схемах фармакокорекції.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- механізми патогенної дії чинників зовнішнього середовища та їх вплив на динаміку змін збудливості збудливих тканин організму людини;
- кореляційні зв'язки між електрофізіологічними порушеннями та відповідними клінічними процесами *Вміти:*
- здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу на основі електрофізіологічних досліджень та оцінки їх результатів;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

- визначати принципи та характер лікування захворювання людини за оцінкою електроенцефалограми, електрокортикограми, електроретинограми, електроміограми, електрокардіограми, тощо;
- розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації, виключно орієнтуючись на результатах електронейрофізіологічної діагностики.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Семінарські заняття: словесні (бесіда); наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці).

Самостійна робота: передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Механізми патогенної дії факторів зовнішнього середовища: фізичних, хімічних, біологічних. Місцеві та загальні зміни в клітинах та органах в патогенезі, проявів дії даних факторів.

Тема 2. Порушення структури, функції і метаболізму клітин організму при кисневому голодуванні. Патологічні зрушення в м'язових клітинах (скелетні та гладенькі м'язи органів та систем).

Тема 3. Причини та патогенез стресу. Загальний адаптивний синдром. Патогенний вплив на органи та системи.

Тема 4. Електрокардіофія. Її основи, графічне відображення. Методи діагностики порушень автоматизму та провідності серця.

Тема 5. Клінічна патофізіологія та ЕКГ-діагностика аритмій серцевої недостатності.

Тема 6. Аналіз ЕКГ-запису при гіпертроф різних відділів серця, інфаркти міокарду.

Тема 7. Електроміографія. Патогенез та функціональна діагностика периферичної нервової систем та нервово-м'язкових порушень.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

Тема 8. Патогенез та функціональна діагностика порушень мозкового кровообігу: реоенцефалографія.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Патологія: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.Н. Зайко, Ю.В. Биць, М.В. Кришталь та ін.; за ред. М.Н. Зайка, Ю.В. Биця, М.В. Кришталь. — 6-е вид., переробл. і допов. - 2017. - 736 с.
2. Патологія: підручник / Ю.В. Биць, Г.М. Бутенко, А.І. Гоженко та ін.; за ред. М.Н. Зайка, Ю.В. Биця, М.В. Кришталь. — 5-е вид., виправл. — К.: ВСВ «Медицина» - 2015. — 752 с.
3. Патологія: в 2 т. Т2. Патологія органів і систем / О.В. Атаман — Вінниця: Нова книга, 2016. — 448 с.

Додаткова:

1. Патологія: підручник / за ред. М.Н.Зайка, Ю.В.Биця, М.В.Кришталь. — К.: Медицина - 2015. — 752 с.
2. Патологія: в 2 т. Т1. Загальна патологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Атаман — Вінниця: Нова книга, 2012. — 592 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. https://info.odmu.edu.ua/chair/pat_physiology/ - інформаційний ресурс кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології
2. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
--------	---------------------

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

Відмінно «5»	<p>Здобувач бере активну участь у семінарському занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей.</p> <p>Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані.</p> <p>Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.</p>
Добре «4»	<p>Здобувач бере участь у семінарському занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття.</p> <p>Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях.</p> <p>Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.</p>
Задовільно «3»	<p>Здобувач іноді бере участь в семінарському занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел.</p>

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

	Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у семінарському занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра загальної та клінічної патологічної фізіології